

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนบ้านโนนเที่ยง อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัย ขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการพัฒนาในวงรอบที่ 1
2. การสะท้อนผลการพัฒนาวงรอบที่ 1
3. ผลการพัฒนาในวงรอบที่ 2
4. การสะท้อนผลการพัฒนาวงรอบที่ 2

1. ผลการพัฒนาในวงรอบที่ 1

การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและสาเหตุในการดำเนินงาน โรงเรียนบ้านโนนเที่ยง อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ เปิดทำการเรียนการสอน 3 ระดับ คือ ระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2551 มีนักเรียน 399 คน ครู - อาจารย์ 16 คน กลุ่มผู้วิจัย ได้ดำเนินการศึกษาสภาพปัญหาปัจจุบัน ปัญหา สาเหตุ ในการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน สรุปได้ ดังนี้

1. จากเอกสารรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียน ปีการศึกษา 2551 การประเมินในมาตรฐานด้านครูผู้สอน มาตรฐานที่ 10 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับคุณภาพ พอใช้ ซึ่งมีบางกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพ ปรับปรุง โดยเฉพาะในรายวิชาที่เกี่ยวกับการคิดคำนวณ คณิตวิเคราะห์ คณิตสังเคราะห์ มีวิจารณ์ญาณ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และ การประเมินมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรโดยประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรวบยอดระดับชาติ (National Test) ผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพ ปรับปรุง จากผลการประเมินตนเองดังกล่าวแสดงว่า ครูผู้สอนขาดประสิทธิภาพ และขาดความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. จากเอกสารรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนประจำปี 2551 จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) ได้สรุปผล

การประเมินในส่วนที่โรงเรียนควรได้รับการพัฒนา ดังนี้ 1) ด้านผู้เรียนจุดที่นักเรียนควรได้รับการพัฒนา คือ ในด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต และมีสุนทรียภาพทางศิลปะ คนตรี 2) ด้านครูผู้สอน จุดที่ครูควรได้รับการพัฒนา คือ ด้านความรู้ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการกรรมการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ การจัดทำแผนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาสื่อเทคโนโลยี และจัดหาแหล่งเรียนรู้เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน การวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง พร้อมทั้งการนำผลการประเมินมาพัฒนาผู้เรียนอย่างจริงจัง 3) ด้านผู้บริหาร โรงเรียนจุดที่ควรได้รับการพัฒนา คือ สถานศึกษาคควรมีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น ต้องจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อเทคโนโลยีการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างหลากหลาย จัดอบรมการนิเทศ การติดตามงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อทราบความก้าวหน้าตลอดเวลา จัดระบบ การประชาสัมพันธ์เชิงรุก เน้นกิจกรรมรายวัน รายเดือน รายภาค พัฒนาการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและครอบคลุมสาระการเรียนรู้ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีข้อเสนอแนะว่า โรงเรียนควรจัดส่งครูเข้ารับการอบรมในเรื่องสื่อเทคโนโลยี ควรจัดหาวิทยากรมาอบรมให้ความรู้ครูในเรื่องการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวัดผลและประเมินผล การนำผลการประเมินมาใช้พัฒนาการศึกษา และครูควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาในด้านการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ โดยฝึกให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองแก้ปัญหาเอง อย่างสม่ำเสมอในทุกระดับชั้น พร้อมทั้งมีการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริงของผู้เรียน

3. จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาาร่วมกันของบุคลากร โรงเรียนบ้านโนนเที่ยง และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา 2552 พบว่า ครูบางส่วนยังมีพฤติกรรมการสอนแบบเดิม คือ เน้นการสอนเนื้อหาเพื่อให้จบทันตามหลักสูตร โดยเน้นการสอนแบบบรรยายนักเรียนเป็นผู้คอยรับความรู้จากครูฝ่ายเดียว ทำให้นักเรียนขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นักเรียนบางส่วนมีปัญหาในเรื่องความประพฤติ มีพฤติกรรมก้าวร้าว แต่งตัวไม่ถูกระเบียบ หนีเรียน บางส่วนมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดสิ่งเสพติด ทำให้ไม่สนองตอบต่อนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของรัฐบาล ครูส่วนใหญ่ขาดความรู้ในด้านการจัดการกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่เห็นความสำคัญของการนำเอาการจัดการกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอน คิดว่าการจัดการกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นเรื่องยุ่งยากทำให้เสียเวลาไม่คุ้มค่า

4. จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2552 จำนวน 15 คน สรุปได้ว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังไม่นำวิธีการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาใช้ โดยมีสาเหตุเนื่องมาจาก ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขาดทักษะในการจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และขาดประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

“...ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสามารถปล่อยให้ผู้เรียนเรียนรู้กันเองโดยที่ครูไม่ต้องมีบทบาทอะไร...”

(ครู ก. 15 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

“...เมื่อก่อนบอกให้นักเรียนจด แต่เดี๋ยวนี้ให้นักเรียนบอกจดกันเอง ...”

(ครู ข. 15 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

“...ส่งงานให้นักเรียนไปค้นคว้าที่ห้องสมุด อ่านหนังสือกันเองแล้วให้เขียนรายงานมาส่ง...”

(ครู ค. 15 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

“...ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจะสอนเมื่อผู้เรียนอยากเรียนเท่านั้น ถ้าผู้เรียนไม่อยากจะเรียนก็ปล่อยให้ทำอะไรก็ได้ตามใจชอบ...”

(ครู ง. 15 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

“...ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นเพียงกระแสความคิดใหม่เหมือนของใหม่ที่มีการพูดถึงกันแบบฮือฮา เป็นแฟชั่น พักเดี๋ยวก็หายไป เพราะไม่มีใครจะทำได้ อุปสรรคมาก สู้คท้ายก็ต้องกลับมาสอนแบบเดิม ๆ กันอีก...”

(ครู ช. 15 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและเอกสารตามข้อ 1.1.1 – 1.1.4 สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนบ้านโนนเที่ยง ประจำปีการศึกษา 2552 อยู่ในระดับที่ยังไม่น่าพอใจ เนื่องจากครูผู้สอนส่วนใหญ่จะไม่เตรียมการสอนอาศัยประสบการณ์

เดิมที่เคยสอนมานาน สอนตามคู่มือ หรือหนังสือแบบเรียนของสำนักพิมพ์ต่างๆ เน้นให้นักเรียนท่องจำเป็นส่วนใหญ่ ครูให้ความสนใจและให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนน้อยมาก สาเหตุเนื่องมาจากครูผู้สอนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขาดทักษะในการจัดทำแผนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และขาดประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาครูด้านการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในวงรอบที่ 1 โดยใช้วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศการสอน ซึ่งมีผลการพัฒนา ดังต่อไปนี้

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ มีเป้าหมาย ดังนี้

1.1 เพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมายให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตรและวิเคราะห์ผู้เรียน เทคนิควิธีสอนและการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง และการจัดทำแผนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.2 เพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมายให้มีความสามารถจัดทำแผนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้และมีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ คือ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล โดยใช้เวลาในการดำเนินการ จำนวน 46 วัน ระหว่างวันที่ 2 กรกฎาคม 2552 ถึงวันที่ 7 กันยายน 2552 ซึ่งมีรายละเอียดผลการดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1 ดังต่อไปนี้

ผลการดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ

1. การพัฒนาด้านความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญปรากฏผล ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 คะแนนการทดสอบความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของกลุ่มเป้าหมายโดยรวมและรายบุคคลก่อนและหลังการอบรมปฏิบัติการ

กลุ่มเป้าหมาย	คะแนนทดสอบ(คะแนนเต็ม 20)		ผลการเปรียบเทียบ	
	ก่อนการประชุม	หลังการประชุม	เพิ่ม	ลด
	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน
ครูอนุบาลปีที่ 1	14	17	3	-
ครูอนุบาลปีที่ 2	13	19	6	-
ครูประจำประถมศึกษาระดับปีที่ 1	13	18	5	-
ครูประจำประถมศึกษาระดับปีที่ 2	15	18	3	-
ครูประจำประถมศึกษาระดับปีที่ 3	15	19	4	-
ครูประจำประถมศึกษาระดับปีที่ 4	13	18	5	-
ครูประจำประถมศึกษาระดับปีที่ 5	15	19	4	-
ครูประจำประถมศึกษาระดับปีที่ 6	13	17	4	-
ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	13	18	5	-
ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	14	19	5	-
ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	16	20	4	-
ครูสอนพิเศษช่วงชั้นที่ 1	14	19	5	-
ครูสอนพิเศษช่วงชั้นที่ 1	14	18	4	-
ครูสอนพิเศษช่วงชั้นที่ 2	15	18	3	-
ครูสอนพิเศษช่วงชั้นที่ 2	14	18	4	-
ครูสอนพิเศษช่วงชั้นที่ 3	16	19	3	-
รวม	227	284	67	-
เฉลี่ย	14.18	17.75	4.18	-
SD.	1.046	2.463	0.910	-

จากตารางที่ 9 พบว่า กลุ่มเป้าหมายโดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ 14.18 คะแนน ค่า SD. เท่ากับ 1.046 หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการมีคะแนนเฉลี่ย 17.75 คะแนน ค่า SD. เท่ากับ 2.463 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 4.18 คะแนน ค่า SD. เท่ากับ 0.91 เมื่อพิจารณา

กลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคลพบว่ากลุ่มเป้าหมายทุกคนมีคะแนนหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพิ่มขึ้น

ผลการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ สรุปได้ว่ากลุ่มเป้าหมายทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร และวิเคราะห์ผู้เรียน เทคนิควิธีสอนและการออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง และการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพิ่มขึ้น ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์หลักสูตรและการวิเคราะห์ผู้เรียน

“...ก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการยังไม่มีความชัดเจนในเรื่องการวิเคราะห์หลักสูตรและการวิเคราะห์ผู้เรียน ซึ่งมีข้อสงสัยมาโดยตลอดว่าจะมีวิธีการเช่นเดียวกับหลักสูตรเก่าหรือไม่อย่างไร แต่ไม่ทราบจะถามใครดี หลังจากได้ประชุมเชิงปฏิบัติการแล้วมีความรู้และเข้าใจมากขึ้น และมีความมั่นใจที่จะนำไปใช้ได้ถูกต้องแน่นอน..”

(ครู ป.1 28 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

“...ในเรื่องการวิเคราะห์หลักสูตรและการวิเคราะห์ผู้เรียนคิดว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องทำการวิเคราะห์ เพราะหลักสูตร ได้กำหนดมาตรฐานช่วงชั้นมาแล้วสามารถนำมาใช้ได้เลย แต่หลังจากผ่านการประชุมปฏิบัติการแล้วจึงทราบว่าก่อนการจะออกแบบการเรียนรู้ และการจัดทำแผนการเรียนรู้จะต้องทำการวิเคราะห์หลักสูตรและวิเคราะห์ผู้เรียนมีความมั่นใจและสามารถวิเคราะห์หลักสูตร ได้อย่างถูกต้อง...”

(ครู ป.4 28 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

2. เทคนิควิธีสอนและการออกแบบการเรียนรู้การสอนที่เน้นผู้เรียน

เป็นสำคัญ

“...ก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการมีความรู้และความเข้าใจ ปานกลางโดยเฉพาะหลังการออกแบบการเรียนรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้ด้วยทฤษฎีการทำงานของสมองนั้นไม่เข้าใจ การประชุมเชิงปฏิบัติการแล้วมีความรู้และเข้าใจมากขึ้น มีความมั่นใจที่จะนำเทคนิควิธีสอนและ

การออกแบบการเรียนรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างถูกต้องแน่นอน และคิดว่าสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ครูผู้สนใจได้...”

(ครู ป.2 28 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

“...ก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการมีความรู้เพียงเล็กน้อยในเรื่องของเทคนิควิธีสอนที่มีมากมายหลายรูปแบบ จึงทำให้เกิดความสับสนในการเลือกใช้เทคนิควิธีสอนแต่หลังจากได้ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการแล้วมีความรู้และเข้าใจในวิธีการเลือกใช้เทคนิควิธีสอนมากขึ้น...”

(ครู ป.5 28 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

“...มีประสบการณ์ในการสอนมากพอสมควร แต่ยังไม่ได้นำเทคนิควิธีสอนและการออกแบบการเรียนรู้ไปจัดทำเป็นรูปแบบที่เชื่อมโยงกับสาระ และมาตรฐาน หลังจากผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการแล้วมีความมั่นใจเกินกว่าร้อยละ 75 ว่าสามารถออกแบบการเรียนรู้และนำไปใช้ให้เกิดผลต่อผู้เรียน...”

(ครู ม.3 28 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

3. การวัดและประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง

“...ก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการมีความเข้าใจเพียงเล็กน้อยและคิดว่าเป็นเรื่องยุ่งยาก สิ้นเปลืองและเพิ่มภาระให้แก่ครู หลังจากผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการแล้วมีความรู้และความเข้าใจมากขึ้น ซึ่งหากนำไปใช้จะเกิดประโยชน์ต่อครูและผู้เรียนมาก จึงมีความมั่นใจที่จะนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

(ครู ป.3 28 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

“...ส่วนมากจะใช้การทดสอบตามเนื้อหาที่สอนในบทเรียน ไม่เคยคิดว่าจะมีรูปแบบการวัดและประเมินผลที่ครอบคลุมพฤติกรรมทุกด้านของผู้เรียนหลายรูปแบบวิธีอย่างนี้มาก่อน ซึ่งเป็นผลดีต่อผู้เรียนมากและทำให้ครูมีความรู้ความสามารถและพฤติกรรมของผู้เรียนได้ตลอดเวลา มีความมั่นใจในการวัดและประเมินผลที่จะช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น...”

(ครู ป.1 28 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

“...การวัดและประเมินผลได้ทำมาโดยตลอดแต่ไม่แน่ใจจะถูกต้องหรือเป็นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงหรือไม่ เพราะยังไม่มีความชัดเจนเรื่องนี้เท่าที่ควรแต่ก็พอมีความรู้ความเข้าใจบ้างเล็กน้อย และยังไม่มั่นใจว่าจะถูกต้องแค่ไหน หลังจากผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการแล้วจึงรู้ว่าการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงมีประโยชน์ต่อครูผู้สอนและนักเรียนมาก ซึ่งมิอะไรมากมายที่เรายังไม่ได้ปฏิบัติ มีความมั่นใจที่จะนำวิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงไปใช้มากขึ้น...”

(ครู ป.4 28 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

4. การจัดทำแผนจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

“...ปัจจุบันเขียนแผนการสอนโดยยึดรูปแบบตามที่เคยฝึกอบรมมาแล้วนำไปใช้สอนโดยไม่รู้ว่าถูกหรือผิดและไม่มีการประเมินความเหมาะสมของ แผนการสอน หลังจากผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการแล้วมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้นและได้รูปแบบที่ถูกต้องมีความมั่นใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้ถูกต้องครบตามองค์ประกอบ...”

(ครู ม.3 28 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

“...มีความรู้ความเข้าใจในระดับหนึ่งแต่ยังไม่มั่นใจในตนเองหลังจากผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการมีความมั่นใจและสามารถนำความรู้ไปใช้จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ โดยเริ่มต้นจากการวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์ผู้เรียน ตามลำดับขั้นตอนไปจนถึงขั้นจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แล้วนำไปใช้และบันทึกความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค...”

(ครู ม.1 28 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

2. การพัฒนาความสามารถในการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญปรากฏผล ดังนี้

2.1 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของกลุ่มเป้าหมาย คือ ครูที่สอนระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ 1 และอนุบาลปีที่ 2) (ครูช่วงชั้นที่ 1 (ครู ป.1 , ป. 2 , ป. 3) จำนวน 3 แผน กลุ่มเป้าหมายครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 2 (ครู ป.4 , ป. 5 , ป. 6) จำนวน 3 แผน และกลุ่มเป้าหมายครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 3 (ครู ม.1 , ม.2 , ม.3) จำนวน 3 แผน โดยผู้ร่วมวิจัย และวิทยากร จำนวน 2 คน ปรากฏดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ
กลุ่มเป้าหมาย (ครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 1) โรงเรียนโนนเที่ยง อำเภอนามน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	ระดับ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1		
1. สาระสำคัญ	2.67	มาก
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	2.67	มาก
3. การวัดและประเมินผล	2.57	มาก
4. เนื้อหาสาระ	2.46	ปานกลาง
5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้	2.44	ปานกลาง
6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2.41	ปานกลาง
เฉลี่ย	2.53	มาก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2		
1. สาระสำคัญ	2.75	มาก
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	2.67	มาก
3. การวัดและประเมินผล	2.60	มาก
4. เนื้อหาสาระ	2.53	พอใช้
5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้	2.44	พอใช้
6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2.42	พอใช้
เฉลี่ย	2.56	มาก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3		
1. สาระสำคัญ	2.91	มาก
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	2.93	มาก
3. การวัดและประเมินผล	2.87	มาก
4. เนื้อหาสาระ	2.87	มาก
5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้	2.83	มาก
6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2.83	มาก
เฉลี่ย	2.87	มาก
SD.	0.183	-

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มเป้าหมายครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 1 (ครู ป. 1 , ป. 2 , ป. 3) ในภาพรวม สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแผนการเรียนรู้ที่ 1 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก เมื่อจำแนกตามรายการประเมิน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 รายการ ได้แก่สาระสำคัญ (2.67) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (2.67) และการวัดและประเมินผล (2.57)ตามลำดับอยู่ในระดับปานกลาง 3 รายการ ได้แก่ เนื้อหาสาระ (2.46) สื่อและแหล่งการเรียนรู้(2.44) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (2.41) ตามลำดับ แผนการเรียนรู้ที่ 2 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายการประเมิน พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ ได้แก่ สาระสำคัญ (2.75) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (2.67) การวัดและประเมินผล (2.60) และเนื้อหาสาระ (2.53) ตามลำดับ แผนการเรียนรู้ที่ 3 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายการประเมิน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทุกรายการ ได้แก่ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (2.93) สาระสำคัญ (2.91) เนื้อหาสาระ (2.87) การวัดและประเมิน (2.87) สื่อและแหล่งการเรียนรู้ (2.83) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (2.83) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของกลุ่มเป้าหมาย (ครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 2) โรงเรียน โนนเที่ยง อําเภอนามน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	ระดับ
แผนการเรียนรู้ที่ 1		
1. สาระสำคัญ	2.59	มาก
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	2.53	มาก
3. การวัดและประเมินผล	2.43	ปานกลาง
4. เนื้อหาสาระ	2.53	มาก
5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้	2.50	ปานกลาง
6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2.50	ปานกลาง
เฉลี่ย	2.51	มาก

รายการประเมิน	$\bar{X}$	ระดับ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2		
1. สาระสำคัญ	2.75	มาก
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	2.67	มาก
3. การวัดและประเมินผล	2.60	มาก
4. เนื้อหาสาระ	2.53	มาก
5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้	2.67	มาก
6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2.67	มาก
เฉลี่ย	2.64	มาก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3		
1. สาระสำคัญ	2.67	มาก
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	2.74	มาก
3. การวัดและประเมินผล	2.63	มาก
4. เนื้อหาสาระ	2.60	มาก
5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้	2.67	มาก
6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2.67	มาก
เฉลี่ย	2.66	มาก
SD.	0.089	-

จากตารางที่ 11 กลุ่มเป้าหมายครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 2 (ครู ป.4 , ป. 5 , ป. 6) ในภาพรวมสามารถจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแผนการเรียนรู้ที่ 1 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก เมื่อจำแนกตามรายการประเมิน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 รายการ ได้แก่ สาระสำคัญ (2.59) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (2.53) และเนื้อหาสาระ (2.53) ตามลำดับ อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 รายการ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (2.50) สื่อและแหล่งการเรียนรู้ (2.50) และการวัดและประเมินผล (2.43) ตามลำดับ แผนการเรียนรู้ที่ 2 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายการประเมิน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทุกรายการ เนื้อหาสาระ (2.53) การวัดและประเมินผล (2.60) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (2.67) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (2.67) สื่อและแหล่งการเรียนรู้ (2.67) และสาระสำคัญ (2.75) ตามลำดับ แผนการเรียนรู้ที่ 3 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายการประเมิน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทุกรายการ ได้แก่ ผลการเรียนรู้ที่

คาดหวัง (2.74) สารสำคัญ (2.67) สื่อและแหล่งการเรียนรู้ (2.67) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (2.67) การวัดและประเมินผล (2.63) และเนื้อหาสาระ (2.60)

ตารางที่ 12 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ
กลุ่มเป้าหมาย (ครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 2) โรงเรียนโนนเที่ยง อำเภอนามน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	ระดับ
แผนการเรียนรู้ที่ 1		
1. สารสำคัญ	2.59	มาก
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	2.53	มาก
3. การวัดและประเมินผล	2.43	ปานกลาง
4. เนื้อหาสาระ	2.53	มาก
5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้	2.44	ปานกลาง
6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2.54	มาก
เฉลี่ย	2.51	มาก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2		
1. สารสำคัญ	2.67	มาก
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	2.67	มาก
3. การวัดและประเมินผล	2.60	มาก
4. เนื้อหาสาระ	2.53	มาก
5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้	2.67	มาก
6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2.67	มาก
เฉลี่ย	2.63	มาก

รายการประเมิน	$\bar{X}$	ระดับ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3		
1. สารระสำคัญ	2.84	มาก
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	2.87	มาก
3. การวัดและประเมินผล	2.74	มาก
4. เนื้อหาสาระ	2.87	มาก
5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้	2.80	มาก
6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2.75	มาก
เฉลี่ย	2.81	มาก
SD.	0.139	-

จากตารางที่ 12 กลุ่มเป้าหมายครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 3 (ครู ม.1 , ม. 2 , ม. 3) สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแผนการเรียนรู้ที่ 1 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายการประเมิน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 รายการ ได้แก่ สารระสำคัญ (2.59) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (2.54) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (2.53) และเนื้อหาสาระ (2.53) ตามลำดับ อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 รายการ ได้แก่ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ (2.44) และการวัดและประเมินผล (2.43) ตามลำดับ แผนการเรียนรู้ที่ 2 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก เมื่อจำแนกตามรายการประเมิน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก ทุกรายการ ได้แก่ สารระสำคัญ (2.60) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (2.67) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (2.67) สื่อและแหล่งการเรียนรู้ (2.67) การวัดและประเมินผล (2.60) และเนื้อหาสาระ (2.53) ตามลำดับ แผนการเรียนรู้ที่ 3 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายการประเมิน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ ได้แก่ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (2.87) สารระสำคัญ (2.84) สื่อและแหล่งการเรียนรู้ (2.80) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (2.75) และ การวัดและประเมินผล (2.74) ตามลำดับ

2.2 ผลการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ สรุปได้ว่ากลุ่มเป้าหมายทุกคนมีความรู้ความเข้าใจและมีความสามารถในการจัดแผนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้และมีองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ครบ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ สารระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

2.2.1 สารระสำคัญ

“...สารระสำคัญถือว่าเป็นแก่นของเนื้อหาสาระของแผนการเรียนรู้ต้องเขียนอย่างสรุป กระชับและไม่กำกวม เพราะไม่ใช่เป็นส่วนที่เป็นรายละเอียด...”

(ครู ป.1 28 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

“...สารระสำคัญเป็นหลักการ ข้อเท็จจริง และแนวคิดต่าง ๆ ของเนื้อหาสาระของแผนการเรียนรู้ ควรเขียนเป็นความเรียงและใช้คำที่มีความหมายเจาะจง แน่นนอน เช่น คำว่า เป็น หมายถึง แล้วจึงตามด้วยข้อความขยาย ...”

(ครู ป.4 28 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

“...จะเขียนแบบใดก็ตาม จะต้องเริ่มด้วยส่วนที่จำเป็นและสำคัญที่สุดของเนื้อหา ก่อน เช่น ให้นิยามแล้วจึงตามด้วยรายละเอียดที่สำคัญของเรื่อง...”

(ครู ม.1 28 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

2.2.2 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

“...ต้องวิเคราะห์มาจากหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ซึ่งเป็นเป้าหมายที่พึงประสงค์ให้เกิดคุณลักษณะแก่ผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการและเจตคติที่ดี...”

(ครู ป.2 28 ธันวาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

“...การเขียนผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหรือจุดประสงค์การเรียนรู้ สามารถแยกออกเป็นจุดประสงค์ปลายทางและจุดประสงค์นำทาง เพื่อกำหนดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระนั้น ๆ ...”

(ครู ป.5 28 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

“...จุดประสงค์การสอนที่ดีจะต้องตอบคำถาม 4 ข้อได้ คือ ใคร ทำอะไร เมื่อใด และ มากน้อยเพียงใด...”

(ครู ม.2 28 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

2.2.3 เนื้อหาสาระ

“...การกำหนดเนื้อหาสาระต้องมีความสัมพันธ์กับ จุดประสงค์การเรียนรู้ เพราะเมื่อนักเรียนได้เรียนรู้ตามสาระนั้น ๆ แล้วนักเรียนจะต้องมีผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้...”

(ครู ป.3 28 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

“...การกำหนดเนื้อหาสาระต้องเขียนขอบข่าย หรือ หัวข้อของเนื้อหาและเรียงลำดับก่อนหลังไปตามขั้นตอนการเรียนรู้ หรือตามลำดับจุดประสงค์ การเรียนรู้...”

(ครู ป.6 28 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

“...เนื้อหาสาระเป็นการกำหนดรายละเอียดข้อมูล และต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยเขียนหัวข้อเนื้อหาแล้วอาจอธิบายให้รายละเอียดสั้น ๆ ...”

(ครู ม.3 28 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

2.2.4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

“...เป็นวิธีการสอนที่ครูผู้สอนต้องศึกษาวิธีสอนก่อนที่จะเลือกกว่าวิธีการใดเหมาะสมที่จะนำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ แล้วนำมาเขียนตามลำดับขั้นตอน...”

(ครู ป.1 28 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

“...เป็นการจัดสภาพการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมหรือประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้สอนจัดให้แก่ผู้เรียน และกิจกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้...”

(ครู ป.4 28 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

2.2.5 สื่อและแหล่งการเรียนรู้

“...การกำหนดสื่อต้องคำนึงถึงความหลากหลายมีคุณค่าน่าสนใจ กระตุ้นให้คิดเข้าใจง่าย ใช้สะดวกรวดเร็ว สามารถนำสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้และมีความคุ้มค่า สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา...”

(ครู ป.2 28 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

“...สื่อเป็นเครื่องช่วยสอนให้การจัดการเรียนการสอนในแต่ละจุดประสงค์หรือกิจกรรม ให้มีความชัดเจน รวดเร็ว คล่องตัว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น สื่อที่กำหนดจะต้อง สอดคล้องกับจุดประสงค์หรือกิจกรรม และต้องให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อด้วย...”

(ครู ป.5 6 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

“...เป็นเครื่องช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามแผนของการจัดการเรียนรู้ที่กำหนด ในการเขียนต้องระบุนายการสื่อและอุปกรณ์ ที่ใช้ประกอบในการเรียนการสอนทั้งหมด โดยเรียง ตามลำดับก่อนหลัง ตามที่ได้วิเคราะห์และวางแผนไว้ หรือเรียงลำดับจุดประสงค์การเรียนรู้...”

(ครู ม.2 28 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

2.2.6 การวัดและประเมินผล

“...ต้องวัดและประเมินผลให้ตรงกับจุดประสงค์ การเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหาเครื่องมือ ต้องมีคุณภาพ สอดคล้องกับวิธีการวัดผล และต้องกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลให้ชัดเจน ด้วย...”

(ครู ป.3 28 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

“...การประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นการบอกคุณภาพว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ มากน้อยเพียงไร เพื่อจะได้มีการพัฒนาหรือต้องปรับปรุงแก้ไขและครูต้องใช้เครื่องมือหลาย ๆ ชนิด เพื่อจะได้ข้อมูลมาประกอบการวินิจฉัยได้...”

(ครู ป.6 28 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

“...วิธีการวัดต้องให้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้และครอบคลุมเนื้อหา ใช้เครื่องมือ วัดผลที่มีคุณภาพตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยวัดผลทุกขั้นตอน ให้ครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะและเจตคติ...”

(ครู ม.3 28 พฤษภาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

สรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ

1. จากผลการทดสอบและการสัมภาษณ์ สรุปได้ว่า การพัฒนากลุ่มเป้าหมาย ด้านความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้วิธีการประชุมเชิง ปฏิบัติการทำให้กลุ่มเป้าหมายทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตรและ

วิเคราะห์ผู้เรียน เทคนิควิธีสอนและการออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง และการจัดทำแผนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพิ่มขึ้น ดังจะเห็นได้จากผลการทดสอบความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า กลุ่มเป้าหมายโดยรวมและรายบุคคล มีคะแนนหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการมากกว่าก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งกลุ่มเป้าหมายทุกคนมีความเห็นตรงกัน และมีความมั่นใจว่าสามารถนำความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้

2. จากผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการสัมภาษณ์ สรุปได้ว่า การพัฒนากลุ่มเป้าหมายด้านความสามารถในการจัดทำแผนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการ ทำให้กลุ่มเป้าหมายทุกคนสามารถจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ และ มีองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ ครอบคลุม 6 องค์ประกอบ ได้แก่ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ซึ่งผู้วิจัยและวิทยากร จำนวน 2 คน ประเมินแผนการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายแล้วเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ทุกแผนการเรียนรู้ ดังจะเห็นได้จากการประเมินความเหมาะสมของแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของกลุ่มเป้าหมายทุกคน จำนวน 3 แผน

2. การนิเทศการสอน

การนิเทศการสอนมีเป้าหมายเพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมายให้มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ ตามแผนการเรียนรู้ที่กลุ่มเป้าหมายจัดทำ และผ่านการประเมินความเหมาะสมแล้ว และมีพฤติกรรมการสอนสอดคล้องกับตัวบ่งชี้กระบวนการสอนของครู จำนวน 12 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนการสอนที่วางแผนไว้อย่างมีคุณภาพ 2) นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น 3) นักเรียนได้ค้นพบคำตอบ ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตามความเหมาะสมของสื่อ / เนื้อหา 4) นักเรียนและครูได้ใช้สื่อและอุปกรณ์ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ 5) บรรยากาศการเรียนการสอนอบอุ่นเป็นกันเองนักเรียนไม่เครียด 6) การบริหารชั้นเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้ทำกิจกรรมในชั้นเรียนต่าง ๆ อย่างมีวินัย ครบถ้วนและทั่วถึง 7) เวลาที่วางแผนไว้ในแต่ละขั้นตอนในแผนมีความเหมาะสม 8) กระบวนการเรียนรู้ที่ระบุไว้ในแผนสามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม 9) วิธีวัด / ประเมินผลในแผนการเรียนรู้สามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม 10) ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนส่วนมากเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนที่เกิดจากการกระทำกิจกรรม 11) การใช้คำสั่งของครูในแต่ละขั้นตอนชัดเจน

ไม่สร้างความสับสนให้นักเรียน และ 12) การเคลื่อนไหวของครูระหว่างกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้
ความช่วยเหลือแก่นักเรียนเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยใช้เวลาในการดำเนินการ 10 วัน ระหว่างวันที่
18–29 มิถุนายน 2552 ซึ่งมีรายละเอียดผลการดำเนินการ ในวงรอบที่ 1 ดังต่อไปนี้

ผลการดำเนินการนิเทศ เพื่อพัฒนาครูด้านความสามารถในการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ปรากฏ ดังนี้

1. ผลการสังเกตพฤติกรรมการสอนของกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 16 คน

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้วิจัยและวิทยากรจำนวน 2 คน
ผลปรากฏดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ระดับความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ของกลุ่มเป้าหมาย (ครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 1) โดยรวมและจำแนกตามรายการสังเกต
การสอน วงรอบที่ 1

รายการสังเกตการสอน	$\bar{X}$	ระดับ
1. การเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนการสอนที่วางแผนไว้เป็นอย่างดี คุณภาพ	2.33	พอใช้
	2.33	พอใช้
2. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น		
3. นักเรียนได้ค้นพบคำตอบ ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตามความเหมาะสม ของสื่อ / เนื้อหา	2.33	พอใช้
4. นักเรียนและครูได้ใช้สื่อและอุปกรณ์ในกิจกรรมการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพ	2.33	พอใช้
	2.67	ดี
5. บรรยากาศการเรียนการสอนอบอุ่นเป็นกันเองนักเรียนไม่เครียด		
6. การบริหารชั้นเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้ทำ กิจกรรมในขั้นตอนต่าง ๆ อย่างมีวินัย ครบถ้วนและทั่วถึง	2.33	พอใช้
	2.67	ดี
7. เวลาที่วางแผนไว้ในแต่ละขั้นตอนในแผนมีความเหมาะสม	2.67	ดี
8. กระบวนการเรียนรู้ที่ระบุไว้ตามแผนสามารถปฏิบัติได้และมีความ เหมาะสม	2.33	พอใช้
9. วิธีวัด / ประเมินผลในแผนการเรียนรู้สามารถปฏิบัติได้และมีความ เหมาะสม	2.67	ดี
	2.67	ดี

รายการสังเกตการสอน	$\bar{X}$	ระดับ
10. ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนส่วนมากเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนที่เกิดจากการกระทำกิจกรรม	2.67	ดี
11. การใช้คำสั่งของครูในแต่ละขั้นตอนชัดเจนไม่สร้างความสับสนให้นักเรียน		
12. การเคลื่อนไหวของครูระหว่างกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างเหมาะสม		
เฉลี่ย	2.50	พอใช้
SD.	0.175	-

จากตารางที่ 13 กลุ่มเป้าหมายครูช่วงชั้นที่ 1 ในภาพรวมมีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับดี จำนวน 6 รายการ ได้แก่ บรรยากาศการเรียนการสอนอบอุ่นเป็นกันเองนักเรียนไม่เครียด เวลาที่วางแผนไว้ในแต่ละขั้นตอนในแผนมีความเหมาะสม กระบวนการเรียนรู้ที่ระบุไว้ตามแผนสามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนส่วนมากเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนที่เกิดจากการกระทำกิจกรรม การใช้คำสั่งของครูในแต่ละขั้นตอนชัดเจนไม่สร้างความสับสนให้นักเรียน และการเคลื่อนไหวของครูระหว่างกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างเหมาะสม ตามลำดับ และมีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับ พอใช้ จำนวน 6 รายการ ได้แก่ การเรียนการสอน เป็นไปตามขั้นตอนการสอนที่วางแผนไว้อย่างมีคุณภาพ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน การสอนอย่างกระตือรือร้น นักเรียนได้ค้นพบคำตอบ ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตามความเหมาะสมของสื่อ / เนื้อหา นักเรียนและครูได้ใช้สื่อและอุปกรณ์ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารชั้นเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนักเรียนได้ทำกิจกรรมในขั้นตอนต่าง ๆ อย่างมีวินัย ครบถ้วนและทั่วถึง และวิธีวัดประเมินผลในแผนการเรียนรู้สามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ระดับความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 ของกลุ่มเป้าหมาย (ครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 2) โดยรวมและจำแนกตามรายการสังเกต
 การสอน วงรอบที่ 1

รายการสังเกตการสอน	$\bar{X}$	ระดับ
1. การเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนการสอนที่วางแผนไว้เป็นอย่างดี คุณภาพ	2.33 2.33	พอใช้ พอใช้
2. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น		
3. นักเรียนได้ค้นพบคำตอบ ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตามความเหมาะสมของ สื่อ / เนื้อหา	2.33	พอใช้
4. นักเรียนและครู ได้ใช้สื่อและอุปกรณ์ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่าง มีประสิทธิภาพ	2.33 2.67	พอใช้ ดี
5. บรรยากาศการเรียนการสอนอบอุ่นเป็นกันเองนักเรียนไม่เครียด		
6. การบริหารชั้นเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้ทำ กิจกรรมในขั้นตอนต่าง ๆ อย่างมีวินัย ครบถ้วนและทั่วถึง	2.33 2.67	พอใช้ ดี
7. เวลาที่วางแผนไว้ในแต่ละขั้นตอนในแผนมีความเหมาะสม	2.67	ดี
8. กระบวนการเรียนรู้ที่ระบุไว้ตามแผนสามารถปฏิบัติได้และมีความ เหมาะสม	2.33	พอใช้
9. วิธีวัด / ประเมินผลในแผนการเรียนรู้สามารถปฏิบัติได้และมีความ เหมาะสม	2.67 2.67	ดี ดี
10. ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนส่วนมากเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน กับนักเรียนที่เกิดจากการกระทำกิจกรรม	2.67	ดี
11. การใช้คำสั่งของครูในแต่ละขั้นตอนชัดเจนไม่สร้างความสับสนให้ นักเรียน		
12. การเคลื่อนไหวของครูระหว่างกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือ นักเรียนเป็นไปอย่างเหมาะสม		
เฉลี่ย	2.50	พอใช้
SD.	0.177	-

จากตารางที่ 14 กลุ่มเป้าหมายครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 2 มีพฤติกรรมการสอนโดยรวมอยู่ในระดับ พอใช้ เมื่อจำแนกตามรายการสังเกตการสอน พบว่า มีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับดี จำนวน 6 รายการ ได้แก่ บรรยายการเรียนการสอนรอบรู้เป็นกันเองนักเรียนไม่เครียด การบริหารชั้นเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้ทำกิจกรรมในชั้นตอนต่าง ๆ อย่างมีวินัย ครบถ้วนและทั่วถึงกระบวนการเรียนรู้ที่ระบุไว้ตามแผนสามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนส่วนมากเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนที่เกิดจากการกระทำกิจกรรม การใช้คำสั่งของครูในแต่ละขั้นตอนชัดเจนไม่สร้างความสับสนให้นักเรียน และ การเคลื่อนไหวของครูระหว่างกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างเหมาะสม ตามลำดับ และมีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับ พอใช้ จำนวน 6 รายการ ได้แก่ การเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนการสอนที่วางแผนไว้อย่างมีคุณภาพ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น นักเรียนได้ค้นพบคำตอบ ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตามความเหมาะสมของสื่อ/เนื้อหา นักเรียนและครูได้ใช้สื่อและอุปกรณ์ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ เวลาที่วางแผนไว้ในแต่ละขั้นตอนในแผนมีความเหมาะสม และวิธีวัดประเมินผลในแผนการเรียนรู้สามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม ตามลำดับ

ตารางที่ 15 ระดับความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ของกลุ่มเป้าหมาย (ครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 3) โดยรวมและจำแนกตามรายการสังเกต
การสอน วงรอบที่ 1

รายการสังเกตการสอน	$\bar{X}$	ระดับ
1. การเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนการสอนที่วางแผนไว้อย่างมีคุณภาพ	2.33	พอใช้
	2.33	พอใช้
2. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น		
3. นักเรียนได้ค้นพบคำตอบ ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตามความเหมาะสมของสื่อ / เนื้อหา	2.33	พอใช้
4. นักเรียนและครูได้ใช้สื่อและอุปกรณ์ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	2.33	พอใช้
	2.67	ดี
5. บรรยากาศการเรียนการสอนอบอุ่นเป็นกันเองนักเรียนไม่เครียด		
6. การบริหารชั้นเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้ทำกิจกรรมในชั้นเรียนต่าง ๆ อย่างมีวินัย ครบถ้วนและทั่วถึง	2.67	พอใช้
	2.33	พอใช้
7. เวลาที่วางแผนไว้ในแต่ละขั้นตอนในแผนมีความเหมาะสม	2.33	พอใช้
8. กระบวนการเรียนรู้ที่ระบุไว้ตามแผนสามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม	2.33	พอใช้
9. วิธีวัด / ประเมินผลในแผนการเรียนรู้สามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม	2.67	ดี
	2.67	ดี
10. ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนส่วนมากเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนที่เกิดจากการกระทำกิจกรรม	2.67	ดี
11. การใช้คำสั่งของครูในแต่ละขั้นตอนชัดเจนไม่สร้างความสับสนให้นักเรียน		
12. การเคลื่อนไหวของครูระหว่างกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างเหมาะสม		
เฉลี่ย	2.47	พอใช้
SD.	0.175	-

จากตารางที่ 15 กลุ่มเป้าหมายครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 3 มีพฤติกรรมการสอนโดยรวมอยู่ในระดับ พอใช้ เมื่อจำแนกตามรายการสังเกตการสอน พบว่า มีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับดี จำนวน 5 รายการ ได้แก่ บรรยากาศการเรียนการสอนอบอุ่นเป็นกันเองนักเรียนไม่เครียด การบริหารชั้นเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้ทำกิจกรรมในชั้นตอนต่าง ๆ อย่างมีวินัย ครบถ้วนและทั่วถึง ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนส่วนมากเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ที่เกิดจากการกระทำกิจกรรม การใช้คำสั่งของครูในแต่ละขั้นตอนชัดเจนไม่สร้างความสับสนให้นักเรียน และการเคลื่อนไหวของครูระหว่างกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียน เป็นไปอย่างเหมาะสม ตามลำดับ และมีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับ พอใช้ จำนวน 7 รายการ ได้แก่ การเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนการสอนที่วางแผนไว้เป็นอย่างดี นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น นักเรียนได้ค้นพบคำตอบ ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตามความเหมาะสมของสื่อ เนื้อหา นักเรียนและครูได้ใช้สื่อและอุปกรณ์ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ เวลาที่วางแผนไว้ในแต่ละขั้นตอนในแผนมีความเหมาะสมกระบวนการเรียนรู้ที่ระบุไว้ตามแผนสามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม และวิธีวัด ประเมินผลในแผนการเรียนรู้สามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม

2. ผลการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายหลังจากการนิเทศการสอนของ

กลุ่มเป้าหมายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สรุปได้ว่า กลุ่มเป้าหมายทุกคนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ครบทุกรายการ แต่ปฏิบัติได้ในระดับพอใช้ และมีบางรายการปฏิบัติได้ดีกว่าเกณฑ์ความพอใจ ได้แก่ 1) การเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนการสอนที่วางแผนไว้เป็นอย่างดี 2) นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น 3) นักเรียนได้ค้นพบคำตอบ ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตามความเหมาะสมของสื่อ เนื้อหา 4) นักเรียนและครูได้ใช้สื่อและอุปกรณ์ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ 5) การบริหารชั้นเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนักเรียนได้ทำกิจกรรมในชั้นตอนต่าง ๆ อย่างมีวินัย ครบถ้วนและทั่วถึง 6) เวลาที่วางแผนไว้ในแต่ละขั้นตอนในแผนมีความเหมาะสม 7) กระบวนการเรียนรู้ที่ระบุไว้ตามแผนสามารถปฏิบัติได้ และมีความเหมาะสม และ 8) วิธีวัด ประเมินผลในแผนการเรียนรู้สามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...ได้ศึกษา ทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำอธิบายรายวิชา มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น แล้ววิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เพื่อให้ได้ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และวิเคราะห์ผู้เรียน รวมทั้งจัดเตรียมเนื้อหา สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มาเป็นอย่างดี เมื่อทำการสอนแล้วยังไม่เป็นที่พอใจในบางขั้นตอน โดยเฉพาะในเรื่องของการคุมชั้นเรียน การนำสื่อการเรียนรู้มาใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลยังไม่สอดคล้องกันเท่าที่ควร คงต้องปรับปรุงการสอนต่อไปอีกและให้ดีกว่านี้...”

(ครู ป.1 19 มิถุนายน 2552 : การสัมภาษณ์)

“...พยายามเตรียมตนเอง แหล่งข้อมูล กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ประกอบการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยได้ศึกษาทำความเข้าใจก่อนแล้วจึงนำไปใช้สอน ในการสอนครั้งนี้คิดว่าตนเองต้องปรับปรุงหลายอย่าง โดยเฉพาะในเรื่องการกำหนดเวลาในแต่ละขั้นตอนของกิจกรรม การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และนักเรียนยังไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้ จะต้องพัฒนาการสอนของตนเองต่อไป...”

(ครู ป.4 19 มิถุนายน 2552 : การสัมภาษณ์)

“...ศึกษาทำความเข้าใจกับแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วจัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ ใบความรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยให้ครอบคลุม ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ ทักษะกระบวนการ และเจตคติ มาเป็นอย่างดี เมื่อนำแผนการเรียนรู้มาใช้สอนแล้ว นักเรียนยังไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เท่าที่ควรอาจเป็นเพราะว่า กิจกรรมการเรียนรู้ไม่มีหลากหลายและเร้าใจ สื่อการเรียนรู้ไม่เพียงพอคงต้องปรับปรุงการสอนของตนเองเพิ่มขึ้น...”

(ครู ม.1 19 มิถุนายน 2552 : การสัมภาษณ์)

3. ผลการสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของกลุ่มเป้าหมาย

หลังจากการสังเกตการสอน สรุปได้ว่า กลุ่มเป้าหมายทุกคนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ครบทุกรายการ นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเพื่อน กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก ได้ใช้สื่อประกอบการเรียนรู้ สามารถค้นพบคำตอบได้ด้วยตนเองหากกลุ่มเป้าหมายสามารถจัดหาสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย และบริหารชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ มีส่วนร่วม

ในการประเมินตนเองและประเมินครูผู้สอน จะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครั้งนี้
ประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

“...มีความสุขกับการเรียนมากขึ้นเนื่องจากครูให้เรียนเป็นกลุ่มจึงมีโอกาสดูพูดคุย
แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน ๆ และได้ออกไปนำเสนอผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียนรู้สึก
ตื่นเต้นมากต่างกับการเรียนที่ผ่าน ๆ มา หากครูสามารถควบคุมนักเรียนไม่ให้คุยกันและให้ตั้งใจ
ทำงานตามที่ครูมอบหมายได้จะดีกว่านี้มาก...”

(นักเรียน ป.4 19 มิถุนายน 2552 : การสัมภาษณ์)

“...กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างสนุก เพราะได้เรียนรู้จากสื่อที่ทันสมัยได้ค้นพบ
คำตอบด้วยตนเองและมีโอกาสได้ปรึกษาเพื่อน ถ้าครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนด
กิจกรรมการเรียนรู้ด้วย คิดว่าจะมีความสุขในการเรียนมากกว่านี้...”

(นักเรียน ป.6 19 มิถุนายน 2552 : การสัมภาษณ์)

“...ควรจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ให้มีบรรยากาศน่าเรียนมากกว่านี้และควรให้นักเรียน
ได้มีส่วนร่วมในการประเมินตนเองและประเมินครูผู้สอนด้วย อยากได้สื่อการเรียนรู้ที่มีความ
ทันสมัยมากกว่านี้ แต่ก็มีมีความสุขกับการเรียนครั้งนี้มาก...”

(นักเรียน ม.3 19 มิถุนายน 2552 : การสัมภาษณ์)

สรุปผลการนิเทศการสอน

จากผลการสังเกตพฤติกรรมการสอนของกลุ่มเป้าหมาย การสัมภาษณ์

กลุ่มเป้าหมาย และการสัมภาษณ์นักเรียน สรุปได้ว่า กลุ่มเป้าหมายทุกคนจะสามารถจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ครบทุกรายการ และปฏิบัติได้ในระดับ พอใช้ แต่มีบาง
รายการที่ต้องปรับปรุง ได้แก่ 1) การเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนการสอนที่วางแผนไว้เป็นอย่างดี
คุณภาพ 2) นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น 3) นักเรียนได้
ค้นพบคำตอบ ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตามความเหมาะสมของสื่อ / เนื้อหา 4) นักเรียนและครูได้ใช้สื่อ
และอุปกรณ์ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ 5) การบริหารชั้นเรียนเป็นไปอย่าง
มีประสิทธิภาพนักเรียนได้ทำกิจกรรมในขั้นตอนต่าง ๆ อย่างมีวินัย ครบถ้วนและทั่วถึง 6) เวลาที่
วางแผนไว้ในแต่ละขั้นตอนในแผนมีความเหมาะสม 7) กระบวนการเรียนรู้ที่ระบุไว้ตามแผน
สามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม 8) วิวิธ / ประเมินผลในแผนการเรียนรู้สามารถปฏิบัติได้

และมีความเหมาะสม และ นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเพื่อน กล่าวคิด กล่าวทำ กล่าวแสดงออก ได้ใช้สื่อประกอบการเรียนรู้ สามารถค้นพบคำตอบได้ด้วยตนเอง หากกลุ่มเป้าหมายสามารถจัดหาสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย และบริหารชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง และประเมินครูผู้สอนจะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครั้งนี้ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. การสะท้อนผลการพัฒนาในวงรอบที่ 1

การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียน โนนเทียง อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ดำเนินการพัฒนากลุ่มเป้าหมายในวงรอบที่ 1 โดยกำหนดรอบการวิจัยไว้ 3 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ด้านความสามารถในการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ด้านความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และใช้กิจกรรมในการพัฒนา 2 กิจกรรม คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศการสอน ผลจากการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในวงรอบที่ 1 ตามกรอบการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. ด้านความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ประชุมรวมกันเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2552 เวลา 09.00 - 11.00 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียน โนนเทียง อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อสรุปผลการประชุม เชิงปฏิบัติการ โดยใช้ข้อมูลจากการทดสอบความรู้ของกลุ่มเป้าหมายก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการและการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ สรุปได้ว่ากลุ่มเป้าหมายทุกคน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตรและวิเคราะห์ผู้เรียน เทคนิควิธีสอนและการออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ตามสภาพจริง และการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพิ่มขึ้น ดังจะเห็นได้จาก ผลการทดสอบความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่ากลุ่มเป้าหมายโดยรวมและรายบุคคล มีคะแนนหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการมากกว่าก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการซึ่งกลุ่มเป้าหมายทุกคนมีความเห็นตรงกันและมีความมั่นใจสามารถนำความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่ได้รับจากการพัฒนาครั้งนี้ ไปใช้ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้

2. ด้านความสามารถในการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ประชุมร่วมกันเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2552 เวลา 14.00 – 16.00 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนโนนเที่ยง อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อสรุปผลการพัฒนา กลุ่มเป้าหมายด้านความสามารถในการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สรุปได้ว่า กลุ่มเป้าหมายทุกคนสามารถจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ได้ถูกต้อง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประเมินแล้วเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับ มาก ทุกแผน ดังจะเห็นได้จากผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 แผน ดังต่อไปนี้

กลุ่มเป้าหมายครูผู้สอนในช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 แผน สาระภาษาไทย พบว่าสามารถจัดทำแผนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแผนการเรียนรู้ที่ 1 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายการประเมิน พบว่ามีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก จำนวน 3 รายการ ได้แก่ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และการวัดและประเมินผล ตามลำดับ อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 รายการ ได้แก่ เนื้อหาสาระ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามลำดับ แผนการเรียนรู้ที่ 2 โดยรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายการประเมิน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทุกรายการ ได้แก่ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และ เนื้อหาสาระ ตามลำดับ แผนการเรียนรู้ที่ 3 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายการประเมิน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทุกรายการ ได้แก่ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระสำคัญ เนื้อหาสาระ การวัดและประเมินผล สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามลำดับ

กลุ่มเป้าหมายครูผู้สอนในช่วงที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สาระคณิตศาสตร์ จำนวน 3 แผน ในภาพรวม พบว่าสามารถจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแผนการเรียนรู้ที่ 1 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก เมื่อจำแนกตามรายการประเมิน พบว่ามีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก จำนวน 3 รายการ ได้แก่ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และเนื้อหาสาระ ตามลำดับ อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 รายการ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ตามลำดับ แผนการเรียนรู้ที่ 2 โดยรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายการประเมิน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทุกรายการ ได้แก่ เนื้อหาสาระ การวัดและประเมินผล ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และสาระสำคัญ ตามลำดับ

แผนการเรียนรู้ที่ 3 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายการประเมิน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทุกรายการ ได้แก่ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระสำคัญ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และเนื้อหาสาระ ตามลำดับ

กลุ่มเป้าหมายครูผู้สอนในช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สาระวิทยาศาสตร์ จำนวน 3 แผน พบว่าสามารถจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแผนการเรียนรู้ที่ 1 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายการประเมิน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 รายการ ได้แก่ สาระสำคัญ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และเนื้อหาสาระ ตามลำดับ อยู่ในระดับ ปานกลาง จำนวน 2 รายการ ได้แก่ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ตามลำดับ แผนการเรียนรู้ที่ 2 โดยรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายการประเมิน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทุกรายการ ได้แก่ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และเนื้อหาสาระ ตามลำดับ แผนการเรียนรู้ที่ 3 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายการประเมิน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทุกรายการ ได้แก่ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระสำคัญ เนื้อหาสาระ สื่อและแหล่งการเรียนรู้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการวัดและประเมินผล ตามลำดับ ซึ่งกลุ่มเป้าหมายทุกคน มีความเห็นตรงกันและมีความมั่นใจว่าสามารถจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ตามแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. ด้านความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยดำเนินการพัฒนาความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของกลุ่มเป้าหมาย โดยกลุ่มเป้าหมายทุกคนปฏิบัติด้วยการนำแผนการเรียนรู้ที่ผ่านการประเมินความเหมาะสมในระดับคุณภาพมาก แล้วไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้จริงในชั้นเรียน จำนวน 2 ครั้ง โดยใช้ข้อมูลจากการสังเกตการสอนขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายและนักเรียนหลังการสังเกตการสอน กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ประชุมร่วมกัน เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2552 เวลา 15.00 – 16.30 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนโนนเที่ยง อำเภอ นามน จังหวัดกาฬสินธุ์ สรุปได้ว่า กลุ่มเป้าหมายทุกคนจะสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ครบทุกรายการ และปฏิบัติได้ในระดับพอใช้ แต่มีบางรายการที่ต้องปรับปรุง ได้แก่ 1) การเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนการสอนที่วางแผนไว้อย่างมีคุณภาพ 2) นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น 3) นักเรียนได้ค้นพบคำตอบปฏิบัติกลุ่มตามความเหมาะสมของสื่อ/เนื้อหา 4) นักเรียนและครูได้ใช้สื่อและอุปกรณ์ในกิจกรรมการเรียน

การสอนอย่างมีประสิทธิภาพ 5) การบริหารชั้นเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้ทำกิจกรรมในชั้นตอนต่าง ๆ อย่างมีวินัย ครบถ้วนและทั่วถึง 6) เวลาที่วางแผนไว้ในแต่ละชั้นตอนในแผนมีความเหมาะสม 7) กระบวนการเรียนรู้ที่ระบุไว้ตามแผนสามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม 8) วิธีวัด / และประเมินผลในแผนการเรียนรู้สามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเพื่อน กล่าวคือ กล่าวทำ กล่าวแสดงออก ได้ใช้สื่อประกอบการเรียนรู้ สามารถค้นพบคำตอบได้ด้วยตนเอง หากกลุ่มเป้าหมายสามารถจัดหาสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย และบริหารชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ครั้งนี้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากผลการสังเกตพฤติกรรมการสอนของกลุ่มเป้าหมายเป็นรายช่วงชั้นในภาพรวม ดังต่อไปนี้

กลุ่มเป้าหมายครูผู้สอนในช่วงชั้นที่ 1 ในภาพรวมมีพฤติกรรมการสอนโดยรวมอยู่ในระดับ พอใช้ เมื่อจำแนกตามรายการสังเกตการสอน พบว่า พฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับดี จำนวน 6 รายการ ได้แก่ บรรยายการเรียนการสอนอบอุ่นเป็นกันเองนักเรียนไม่เคยรีรอเวลาที่วางแผนไว้ในแต่ละชั้นตอนในแผนมีความเหมาะสม กระบวนการเรียนรู้ที่ระบุไว้ตามแผนสามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนส่วนมากเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนที่เกิดจากการกระทำกิจกรรม การใช้คำสั่งของครูในแต่ละชั้นตอนชัดเจนไม่สร้างความสับสนให้นักเรียน และการเคลื่อนไหวของครูระหว่างกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างเหมาะสมตามลำดับ และมีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับ พอใช้ จำนวน 6 รายการ ได้แก่ การเรียนการสอน เป็นไปตามขั้นตอนการสอนที่วางแผนไว้อย่างมีคุณภาพ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น นักเรียนได้ค้นพบคำตอบปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตามความเหมาะสมของสื่อ / เนื้อหา นักเรียนและครูได้ใช้สื่อและอุปกรณ์ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารชั้นเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนักเรียนได้ทำกิจกรรมในชั้นตอนต่าง ๆ อย่างมีวินัย ครบถ้วนและทั่วถึง และวิธีวัด / ประเมินผลในแผนการเรียนรู้สามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม ตามลำดับ

กลุ่มเป้าหมายครูผู้สอนในช่วงชั้นที่ 2 ในภาพรวมมีพฤติกรรมการสอนโดยรวมอยู่ในระดับ พอใช้ เมื่อจำแนกตามรายการสังเกตการสอน พบว่า มีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับดี จำนวน 6 รายการ ได้แก่ บรรยายการเรียนการสอนอบอุ่นเป็นกันเองนักเรียนไม่เคยรีรอ การบริหารชั้นเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้ทำกิจกรรมในชั้นตอนต่าง ๆ อย่างมีวินัยครบถ้วนและทั่วถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ระบุไว้ตามแผนสามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนส่วนมากเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนที่เกิดจากการกระทำกิจกรรม การใช้คำสั่งของครูในแต่ละชั้นตอนชัดเจนไม่สร้างความสับสนให้

นักเรียนและการเคลื่อนไหวของครูระหว่างกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างเหมาะสม ตามลำดับ และมีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับ พอใช้ จำนวน 6 รายการ ได้แก่ การเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนการสอนที่วางแผนไว้เป็นอย่างดี นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น นักเรียนได้ค้นพบคำตอบปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตามความเหมาะสมของสื่อ / เนื้อหา นักเรียนและครูได้ใช้สื่อและอุปกรณ์ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ เวลาที่วางแผนไว้ในแต่ละขั้นตอนในแผนมีความเหมาะสม และวิธีวัดและประเมินผลในแผนการเรียนรู้สามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม ตามลำดับ

กลุ่มเป้าหมายครูผู้สอนในช่วงชั้นที่ 3 ในภาพรวมมีพฤติกรรมการสอน

โดยรวมอยู่ในระดับ พอใช้ เมื่อจำแนกตามรายการสังเกตการสอน พบว่า มีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับดี จำนวน 6 รายการ ได้แก่ บรรยายการสอนนักเรียนมอบหมายให้นักเรียนไม่เครียด การบริหารชั้นเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้ทำกิจกรรมในชั้นเรียนต่าง ๆ อย่างมีวินัยครบถ้วนและทั่วถึง ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนส่วนมากเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนที่เกิดจากการกระทำกิจกรรม การใช้คำสั่งของครูในแต่ละขั้นตอนชัดเจนไม่สร้างความสับสนให้นักเรียน และการเคลื่อนไหวของครูระหว่างกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างเหมาะสม ตามลำดับ และมีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับ พอใช้ จำนวน 6 รายการ ได้แก่ การเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนการสอนที่วางแผนไว้เป็นอย่างดี นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น นักเรียนได้ค้นพบคำตอบปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตามความเหมาะสมของสื่อ / เนื้อหา นักเรียนและครูได้ใช้สื่อและอุปกรณ์ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ เวลาที่วางแผนไว้ในแต่ละขั้นตอนในแผนมีความเหมาะสม และวิธีวัดและประเมินผลในแผนการเรียนรู้สามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม ตามลำดับ

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความคิดเห็นตรงกันว่าจำเป็นต้องมีการพัฒนากลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง จึงได้วางแผนร่วมกันเพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมายด้านความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในวงรอบที่ 2 ต่อไป

3. ผลการพัฒนาในวงรอบที่ 2

การดำเนินการพัฒนา

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยนำผลการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ในวงรอบที่ 1 จากการสังเกตการสอน พบว่า กลุ่มเป้าหมายทุกคน สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ครบทุกรายการและปฏิบัติได้ในระดับ พอใช้ แต่มีบางรายการที่ต้องปรับปรุง กลุ่มผู้ร่วมวิจัยจึงได้ ประชุมร่วมกัน ในวันที่ 9 กรกฎาคม 2552 เวลา 15.00 – 16.30 น.

ณ โรงเรียนบ้านโนนเที่ยง อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อร่วมกันวิเคราะห์พิจารณาตาม
กรอบการวิจัย กำหนด และวางแผนการพัฒนาในวงรอบที่ 2 ดังต่อไปนี้

การนิเทศสอน มีเป้าหมายเพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมายให้มีความสามารถในการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กลุ่มเป้าหมายจัดทำและผ่าน
การประเมินความเหมาะสมแล้วและมีพฤติกรรมการสอนสอดคล้อง กับตัวบ่งชี้กระบวนการสอน
ของครู จำนวน 12 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนการสอนที่วางแผนไว้
อย่างมีคุณภาพ 2) นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น 3) นักเรียน
ได้ค้นพบคำตอบปฏิบัติกลุ่มตามความเหมาะสมของสื่อ / เนื้อหา 4) นักเรียนและครู ได้ใช้สื่อและ
อุปกรณ์ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ 5) บรรยากาศการเรียนการสอนอบอุ่น
เป็นกันเองนักเรียนไม่เครียด 6) การบริหารชั้นเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนักเรียนได้ทำ
กิจกรรมในชั้นตอนต่าง ๆ อย่างมีวินัย ครบถ้วนและทั่วถึง 7) เวลาที่วางแผนไว้ในแต่ละขั้นตอน
ในแผนมีความเหมาะสม 8) กระบวนการเรียนรู้ที่ระบุไว้ตามแผนสามารถปฏิบัติได้และมีความ
เหมาะสม 9) วิธีวัด / ประเมินผลในแผนการเรียนรู้สามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม
10) ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนส่วนมากเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนที่เกิดจาก
การกระทำกิจกรรม 11) การใช้คำสั่งของครูในแต่ละขั้นตอนชัดเจนไม่สร้างความสับสนให้
นักเรียน และ 12) การเคลื่อนไหวของครูระหว่างกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือเป็นไปอย่าง
เหมาะสม โดยใช้เวลาในการดำเนินการ 2 วัน ระหว่างวันที่ 25 – 26 กรกฎาคม 2552 ซึ่งมี
รายละเอียดผลการดำเนินการพัฒนา ในวงรอบที่ 2 ดังต่อไปนี้

ผลการดำเนินการนิเทศ เพื่อพัฒนาครูด้านความสามารถในการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ปรากฏผลดังนี้

1. ผลการสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายทุกคน ในการจัดการเรียนรู้
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้วิจัยและวิทยากร จำนวน 3 คน ปรากฏ ดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ระดับความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ของกลุ่มเป้าหมาย (ครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 1) โดยรวมและจำแนกตามรายการ
สังเกตการสอน วงรอบที่ 2

รายการสังเกตการสอน	$\bar{X}$	ระดับ
1. การเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนการสอนที่วางแผนไว้อย่างมีคุณภาพ	3.00 3.00	ดี ดี
2. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น		
3. นักเรียนได้ค้นพบคำตอบ ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตามความเหมาะสมของสื่อ / เนื้อหา	3.00	ดี
4. นักเรียนและครูได้ใช้สื่อและอุปกรณ์ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	3.00 3.00	ดี ดี
5. บรรยากาศการเรียนการสอนอบอุ่นเป็นกันเองนักเรียนไม่เครียด		
6. การบริหารชั้นเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้ทำกิจกรรมในขั้นตอนต่าง ๆ อย่างมีวินัย ครบถ้วนและทั่วถึง	2.67 3.00	ดี ดี
7. เวลาที่วางแผนไว้ในแต่ละขั้นตอนในแผนมีความเหมาะสม		
8. กระบวนการเรียนรู้ที่ระบุไว้ตามแผนสามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม	3.00	ดี
9. วิธีวัด / ประเมินผลในแผนการเรียนรู้สามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม	2.67	ดี
10. ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนส่วนมากเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนที่เกิดจากการกระทำกิจกรรม	3.00 3.00	ดี ดี
11. การใช้คำสั่งของครูในแต่ละขั้นตอนชัดเจน ไม่สร้างความสับสนให้นักเรียน	3.00	ดี
12. การเคลื่อนไหวของครูระหว่างกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนเป็นไปอย่างเหมาะสม		
เฉลี่ย	2.95	ดี
SD.	0.128	-

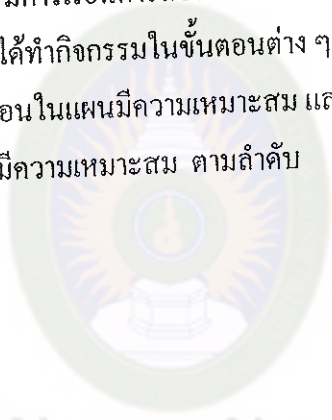

จากตารางที่ 16 กลุ่มเป้าหมายครูผู้สอนในช่วงชั้นที่ 1 ในภาพรวมมีพฤติกรรมการสอน โดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อจำแนกตามรายการสังเกตการสอน พบว่า มีพฤติกรรมการสอน อยู่ในระดับดี ทุกรายการ ได้แก่ การเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนการสอนที่วางแผนไว้อย่างมีคุณภาพ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น นักเรียนได้ค้นพบ คำตอบ ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตาม ความเหมาะสมของสื่อ / เนื้อหา นักเรียนและครูได้ใช้สื่อและ อุปกรณ์ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ บรรยากาศการเรียนการสอนอบอุ่น เป็นกันเองนักเรียนไม่เครียด เวลาที่วางแผนไว้ในแต่ละขั้นตอนในแผนมีความเหมาะสม กระบวนการเรียนรู้ที่ระบุไว้ตามแผนสามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม ปฏิสัมพันธ์ในชั้น เรียนส่วนมากเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนที่เกิดจากการกระทำกิจกรรมการใช้ คำสั่งของครูในแต่ละขั้นตอนชัดเจนไม่สร้างความสับสนให้นักเรียน การเคลื่อนไหวของครู ระหว่างกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างเหมาะสม การบริหารชั้นเรียน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้ทำกิจกรรมขั้นตอนต่าง ๆ อย่างมีวินัย ครบถ้วนและทั่วถึง และวิธีวัด/ ประเมินผลในแผนการเรียนรู้สามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม ตามลำดับ

ตารางที่ 17 ระดับความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 ของกลุ่มเป้าหมาย (ครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 2) โดยรวมและจำแนกตามรายการ
 สังเกตการสอน วงรอบที่ 2

รายการสังเกตการสอน	$\bar{X}$	ระดับ
1. การเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนการสอนที่วางแผนไว้อย่างมีคุณภาพ	2.67	ดี
2. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น	2.67	ดี
3. นักเรียนได้ค้นพบคำตอบ ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตามความเหมาะสมของสื่อ / เนื้อหา	3.00	ดีมาก
4. นักเรียนและครูได้ใช้สื่อและอุปกรณ์ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	3.00	ดีมาก
5. บรรยากาศการเรียนการสอนอบอุ่นเป็นกันเองนักเรียนไม่เครียด	3.00	ดีมาก
6. การบริหารชั้นเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้ทำกิจกรรมในขั้นตอนต่างๆ อย่างมีวินัย ครบถ้วนและทั่วถึง	2.67	ดี
7. เวลาที่วางแผนไว้ในแต่ละขั้นตอนในแผนมีความเหมาะสม	2.67	ดีมาก
8. กระบวนการเรียนรู้ที่ระบุไว้ตามแผนสามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม	3.00	ดี
9. วิธีวัด / ประเมินผลในแผนการเรียนรู้สามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม	2.67	ดีมาก
10. ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนส่วนมากเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนที่เกิดจากการกระทำกิจกรรม	3.00	ดีมาก
11. การใช้คำสั่งของครูในแต่ละขั้นตอนชัดเจนไม่สร้างความสับสนให้นักเรียน	3.00	ดีมาก
12. การเคลื่อนไหวของครูระหว่างกลุ่มต่างๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างเหมาะสม	3.00	ดี
เฉลี่ย	2.95	ดี
SD.	0.169	-

จากตารางที่ 17 กลุ่มเป้าหมายครูผู้สอนในช่วงชั้นที่ 2 ในภาพรวมมีพฤติกรรมการสอน โดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อจำแนกตามรายการสังเกตการสอน พบว่า มีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับดี ทุกรายการ ได้แก่ นักเรียนได้ค้นพบคำตอบ ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตาม ความเหมาะสมของ สื่อ/เนื้อหา นักเรียนและครูได้ใช้สื่อและอุปกรณ์ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ บรรยากาศการเรียนการสอนอบอุ่นเป็นกันเองนักเรียนไม่เครียด กระบวนการเรียนรู้ที่ระบุไว้ตาม แผนสามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนส่วนมากเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนที่เกิดจากการกระทำกิจกรรม การใช้คำสั่งของครูในแต่ละขั้นตอนชัดเจน ไม่สร้างความสับสนให้นักเรียน การเคลื่อนไหวของครูระหว่างกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือ นักเรียนเป็นไปอย่างเหมาะสม การเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนการสอนที่วางแผนไว้อย่างมีคุณภาพ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น การบริหารชั้นเรียน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้ทำกิจกรรมในขั้นตอนต่าง ๆ อย่างมีวินัย ครบถ้วนและทั่วถึง เวลาที่วางแผนไว้ในแต่ละขั้นตอนในแผนมีความเหมาะสม และวิธีวัด/ ประเมินผลใน แผนการเรียนรู้สามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 18 ระดับความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ของกลุ่มเป้าหมาย (ครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 3) โดยรวมและจำแนกตามรายการ
สังเกตการสอน วงรอบที่ 2

รายการสังเกตการสอน	$\bar{X}$	ระดับ
1. การเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนการสอนที่วางแผนไว้เป็นอย่างดี คุณภาพ	3.00	ดี
2. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น	3.00	ดี
3. นักเรียนได้ค้นพบคำตอบ ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตามความเหมาะสมของสื่อ /เนื้อหา	3.00	ดี
4. นักเรียนและครูได้ใช้สื่อและอุปกรณ์ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมี ประสิทธิภาพ	3.00	ดี
5. บรรยากาศการเรียนการสอนอบอุ่นเป็นกันเองนักเรียนไม่เครียด	3.00	ดี
6. การบริหารชั้นเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้ทำกิจกรรม ในขั้นตอนต่าง ๆ อย่างมีวินัย ควบคุมและทั่วถึง	2.67	ดี
7. เวลาที่วางแผนไว้ในแต่ละขั้นตอนในแผนมีความเหมาะสม	3.00	ดี
8. กระบวนการเรียนรู้ที่ระบุไว้ตามแผนสามารถปฏิบัติได้และมีความ เหมาะสม	3.00	ดี
9. วิธีวัด / ประเมินผลในแผนการเรียนรู้สามารถปฏิบัติได้และมีความ เหมาะสม	2.67	ดี
10. ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนส่วนมากเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับ นักเรียนที่เกิดจากการกระทำกิจกรรม	3.00	ดี
11. การใช้คำสั่งของครูในแต่ละขั้นตอนชัดเจนไม่สร้างความสับสนให้ นักเรียน	3.00	ดี
12. การเคลื่อนไหวของครูระหว่างกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียน เป็นไปอย่างเหมาะสม	3.00	ดี
เฉลี่ย	2.95	ดี
SD.	0.162	-

จากตารางที่ 18 กลุ่มเป้าหมายครูผู้สอนในช่วงชั้นที่ 3 ในภาพรวม มีพฤติกรรมการสอนโดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อจำแนกตามรายการสังเกตการสอน พบว่า มีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับดี ทุกรายการ ได้แก่ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น นักเรียนได้ค้นพบคำตอบ ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตาม ความเหมาะสมของสื่อ / เนื้อหา นักเรียนและครูได้ใช้สื่อและอุปกรณ์ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ บรรยายการเรียนการสอนอยู่บนพื้นฐานของนักเรียนไม่เครียด กระบวนการเรียนรู้ที่ระบุไว้ตามแผนสามารถปฏิบัติได้ และมีความเหมาะสม ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนส่วนมากเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนที่เกิดจากการกระทำกิจกรรม การใช้คำสั่งของครูในแต่ละขั้นตอนชัดเจนไม่สร้างความสับสนให้นักเรียน การเคลื่อนไหวของครูระหว่างกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างเหมาะสม การเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนการสอนที่วางแผนไว้อย่างมีคุณภาพ การบริหารชั้นเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้ทำกิจกรรมในขั้นตอนต่าง ๆ อย่างมีวินัย ครบถ้วนและทั่วถึงเวลาที่วางแผนไว้ในแต่ละขั้นตอนในแผนมีความเหมาะสมและวิวิธ/ ประเมินผลในแผนการเรียนรู้สามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม ตามลำดับ

2. ผลการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายหลังจากการสังเกตพฤติกรรมการสอนของกลุ่มเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สรุปได้ว่ากลุ่มเป้าหมายทุกคนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้ครบทุกรายการและปฏิบัติได้ในระดับดี ทุกรายการ เช่นกัน ได้แก่ การเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนการสอนที่วางแผนไว้อย่างมีคุณภาพ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น นักเรียนได้ค้นพบคำตอบ ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตามความเหมาะสมของสื่อ / เนื้อหา นักเรียนและครูได้ใช้สื่อและอุปกรณ์ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ บรรยายการเรียนการสอนอยู่บนพื้นฐานของนักเรียนไม่เครียด การบริหารชั้นเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้ทำกิจกรรมในขั้นตอนต่าง ๆ อย่างมีวินัย ครบถ้วนและทั่วถึง เวลาที่วางแผนไว้ในแต่ละขั้นตอนในแผนมีความเหมาะสม กระบวนการเรียนรู้ที่ระบุไว้ตามแผนสามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนส่วนมากเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนเกิดจากการทำกิจกรรมการใช้คำสั่งของครูในแต่ละขั้นตอนชัดเจนไม่สร้างความสับสนให้นักเรียนการเคลื่อนไหวของครูระหว่างกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียน เป็นไปอย่างเหมาะสม ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...หลังจากการสะท้อนผลการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในวงรอบที่ 1 ก็พยายามปรับปรุงแก้ไขในเรื่องที่ตนเองบกพร่อง โดยปรึกษาวิทยากร ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง และศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหา สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้มาเป็นอย่างดี มีความภูมิใจ และพอใจกับผลการสอนของตนเอง ครั้งนี้มากที่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายและมีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม มีความสุข และสนุก กับการเรียนรู้เป็นอย่างมาก...”

(ครู ป.1 26 กรกฎาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

“...ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครั้งนี้พยายามเตรียมตนเองมากขึ้นกว่าครั้งที่แล้ว โดยเฉพาะในเรื่องของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ได้จัดเตรียมเครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลมาเป็นอย่างดี โดยทำการวัดและประเมินผลจากสภาพจริง จากการปฏิบัติและจากแฟ้มสะสมงาน และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินตนเองและกลุ่มด้วย มีความสุขกับการสอนมากเพราะนักเรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี...”

(ครู ป.4 26 กรกฎาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

3. ผลการสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของกลุ่มเป้าหมาย หลังการนิเทศการสอน สรุปได้ว่า กลุ่มเป้าหมายทุกคนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ครบทุกรายการ นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น ได้ใช้สื่อประกอบการเรียนรู้ที่หลากหลายและทันสมัย ได้ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเพื่อน กล่าวคือ กล่าวทำ กล่าวแสดง รู้จักวิธีคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ และสามารถรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...สนุกกับการเรียนมาก บรรยากาศก็ไม่น่าเบื่อ เพราะครูไม่พูดมากโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำงาน ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันได้ปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงานนำเสนอ มีความสุขกับการเรียน อยากให้ครูใช้วิธีการสอนแบบนี้ไปตลอด...”

(นักเรียน ป.3 26 กรกฎาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

“...พอใจกับการสอนของครูครั้งนี้มากเพราะมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นไปอย่างสนุก ครูเปิดให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ปฏิบัติค้นหาคำตอบ

ด้วยตนเอง สร้างความรู้ด้วยตนเอง คิดว่าสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
แน่นอน...”

(นักเรียน ป.4 26 กรกฎาคม 2552 : การสัมภาษณ์)

สรุปผลการนิเทศการสอน

จากผลการสังเกตพฤติกรรมการสอนของกลุ่มเป้าหมาย การสัมภาษณ์
กลุ่มเป้าหมาย การสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย และการสัมภาษณ์นักเรียนหลังการนิเทศการสอน
สรุปได้ว่า กลุ่มเป้าหมายทุกคนได้นำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่ผ่านการประเมิน
ความเหมาะสมแล้วไปใช้จริงอยู่ในชั้นเรียน และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญโดยรวมและทุกรายการอยู่ในระดับดี นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่าง
กระตือรือร้น ได้ใช้สื่อประกอบการเรียนรู้ที่หลากหลายและทันสมัย ได้ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม
ร่วมกับเพื่อน กล่าวคิด กล่าวทำ กล่าวแสดง รู้จักวิธีคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ
และสามารถรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม

4. การสะท้อนผลในวงรอบที่ 2

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ประชุมร่วมกัน เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2552 เวลา 15.00 – 16.30 น.
เพื่อสรุปผลในวงรอบที่ 2 ดังนี้

กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้ดำเนินการพัฒนาความสามารถของกลุ่มเป้าหมาย ด้วยวิธีการสังเกต
การสอน โดยกลุ่มเป้าหมายทุกคนปฏิบัติด้วยการนำแผนการเรียนรู้ที่ผ่าน การประเมินความ
เหมาะสม ในระดับคุณภาพมาก ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้จริงในชั้นเรียน จำนวน 1 ครั้ง
จากการสังเกตพฤติกรรมการสอนของกลุ่มเป้าหมายขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสัมภาษณ์
กลุ่มเป้าหมาย และการสัมภาษณ์นักเรียนหลังการสังเกตพฤติกรรมการสอนของ กลุ่มเป้าหมาย
ทุกคนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและทุกรายการอยู่ในระดับดี
นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น ได้ใช้สื่อประกอบการเรียนรู้ที่
หลากหลายและทันสมัย ได้ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเพื่อน กล่าวคิด กล่าวทำ กล่าวแสดง รู้จักวิธี
คิดวิเคราะห์แก้ปัญหาด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ และสามารถรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม
ดังจะเห็นได้จากผลการสังเกตพฤติกรรมการสอนของกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคล ดังต่อไปนี้

กลุ่มเป้าหมายครูผู้สอนในช่วงชั้นที่ 1 ในภาพรวม มีพฤติกรรมการสอนตอบสนอง
อย่างครอบคลุมทุกรายการ โดยเฉพาะรายการที่ต้องปรับปรุง ได้แก่ การเรียนการสอนเป็นไปตาม
ขั้นตอนการสอนที่วางแผนไว้อย่างมีคุณภาพ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่าง

กระตือรือร้น นักเรียนได้ค้นพบคำตอบ ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตามความเหมาะสมของสื่อ / เนื้อหา นักเรียนและครูได้ใช้สื่อและอุปกรณ์ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารชั้นเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนักเรียนได้ทำกิจกรรมในชั้นตอนต่าง ๆ อย่างมีวินัย ครอบคลุมและทั่วถึงและวิธีวัด / ประเมินผลในแผนการเรียนรู้ที่สามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสมได้รับการปรับปรุง และปฏิบัติได้อยู่ในระดับดี

กลุ่มเป้าหมายครูผู้สอนในช่วงชั้นที่ 2 ในภาพรวมมีพฤติกรรมการสอนตอบสนองอย่างครอบคลุมทุกรายการ โดยเฉพาะรายการที่ต้องปรับปรุง ได้แก่ การเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนการสอนที่วางแผนไว้อย่างมีคุณภาพ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น นักเรียนได้ค้นพบคำตอบ ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตามความเหมาะสมของสื่อ / เนื้อหา นักเรียนและครูได้ใช้สื่อและอุปกรณ์ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ เวลาที่วางแผนไว้ในแต่ละชั้นตอนในแผนมีความเหมาะสม และวิธีวัด / ประเมินผลในแผนการเรียนรู้ที่สามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม ได้รับการปรับปรุง และปฏิบัติได้อยู่ในระดับ ดี

กลุ่มเป้าหมายครูผู้สอนในช่วงชั้นที่ 3 ในภาพรวมมีพฤติกรรมการสอนตอบสนองอย่างครอบคลุมทุกรายการ โดยเฉพาะรายการที่ต้องปรับปรุง ได้แก่ การเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนการสอนที่วางแผนไว้อย่างมีคุณภาพ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น นักเรียนได้ค้นพบคำตอบ ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตามความเหมาะสมของสื่อ/เนื้อหา นักเรียนและครูได้ใช้สื่อและอุปกรณ์ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ เวลาที่วางแผนไว้ในแต่ละชั้นตอนในแผนมีความเหมาะสม กระบวนการเรียนรู้ที่ระบุไว้ตามแผนสามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม และวิธีวัด / ประเมินผลในแผนการเรียนรู้ที่สามารถปฏิบัติได้และมีความเหมาะสม ได้รับการปรับปรุง และปฏิบัติได้อยู่ในระดับดี เช่นเดียวกัน กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความเห็นตรงกันว่ากลุ่มเป้าหมายทุกคนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ตามแผนการเรียนรู้ และมีความเข้าใจ

สรุปผลการดำเนินการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนโนนเที่ยง อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า กลุ่มเป้าหมายทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกแผน และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามแผนการเรียนรู้ได้ และมีพฤติกรรมการสอนดีขึ้นตามลำดับอยู่ในระดับดีทุกคน